

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (ECONOMICS)
EXAMINATION: DECEMBER – 2025
SECOND SEMESTER

Subject: Economics of Growth & Development (ECOMJC-201)

Date: 11/12/2025

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

Q. 1) Answer any FOUR of the following questions in 500 words. (60)

- 1) Describe the features of and obstacles to economic development
- 2) Discuss the components and measurement of human development
- 3) Analyse the theory of economic development given by Adam Smith
- 4) Describe the theory of big push given by Rodan
- 5) Discuss the measurement and effects of income inequality in developing countries
- 6) Describe the theory of unlimited supply of labour given by Arthur Lewis

Q. 2) Answer any FOUR of the following questions in 300 words. (40)

- 1) Discuss the theory of balanced growth propounded by Nurkse
- 2) Analyze the theory of circular causation given by Myrdal
- 3) Explain the features of developed economies
- 4) Describe the theory of technical dualism given by Higgins
- 5) Discuss the various government policies that are implemented to reduce unemployment
- 6) Discuss the model of economic growth given by Solow

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद असावे.

प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (६०)

- १) आर्थिक विकासाची वैशिष्ट्ये आणि त्यातील अडथळे यांचे वर्णन करा
- २) मानवी विकासाचे घटक आणि मापन यावर चर्चा करा
- ३) अँडम स्मिथ यांनी दिलेल्या आर्थिक विकासाच्या सिद्धांताचे विश्लेषण करा
- ४) रोडन यांनी दिलेल्या मोठ्या धक्क्याच्या सिद्धांताचे वर्णन करा
- ५) विकसनशील देशांमध्ये उत्पन्न असमानतेचे मोजमाप आणि परिणामांची चर्चा करा
- ६) आर्थर लुईस यांनी दिलेल्या अमर्यादित श्रम पुरवठ्याच्या सिद्धांताचे वर्णन करा

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (४०)

- १) नर्क्स यांनी मांडलेल्या संतुलित वाढीच्या सिद्धांताची चर्चा करा.
- २) मिर्दाल यांनी दिलेल्या वर्तुळाकार कारणाच्या सिद्धांताचे विश्लेषण करा.
- ३) विकसित अर्थव्यवस्थांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- ४) हिगिन्स यांनी दिलेल्या तांत्रिक द्वैतवादाच्या सिद्धांताचे वर्णन करा.
- ५) बेरोजगारी कमी करण्यासाठी राबविल्या जाणाऱ्या विविध सरकारी धोरणांची चर्चा करा.
- ६) सोलो यांनी दिलेल्या आर्थिक वाढीच्या मॉडेलची चर्चा करा.